

■ Comunicat de premsa ■

L'Agència Catalana de l'Aigua i Forestal Catalana planten a Catalunya els primers oms resistents a la grafiosi

- Aquesta malaltia pràcticament ha fet desaparèixer els exemplars d'oms adults dels contorns dels rius de Catalunya
- Els esforços dels dos organismes públics catalans han permès completar una primera fase de proves de plantació que servirà per avaluar l'adaptació i creixement de 250 oms a diferents sòls fluvials i diferents graus de disposició d'aigua
- Els arbres són procedents de quatre clons d'oms que després d'anys de selecció, de millora de genotips i d'assaigs en laboratori han demostrat amb garantia la immunitat a la malaltia

Planter d'arbres de Forestal Catalana a Sant Feliu de Buixalleu.

L'Agència Catalana de l'Aigua i Forestal Catalana han plantat a Catalunya els primers exemplars d'arbres de l'espècie om (*Ulmus minor*) resistents a la grafiosi, una malaltia que pràcticament ha fet desaparèixer els exemplars d'oms adults dels contorns dels rius de Catalunya.

La combinació d'esforços dels dos organismes públics catalans ha permès completar una primera fase de proves de plantació que servirà per avaluar l'adaptació i creixement de 250 oms a diferents sòls fluvials i diferents graus de disposició d'aigua i que es preveu continuar si es produeixen més cessions. Els indrets escollits per realitzar les proves han estat la zona d'Aiguamolls de l'Empordà, afluent del riu Ter i Besòs, i el riu la Tordera.

Arbres resistents a la malaltia

Es tracta d'arbres procedents de 4 clons d'oms que després d'anys de selecció, de millora de genotips i d'assaigs en laboratori han demostrat amb garantia la immunitat a la malaltia. Aquests arbres s'han multiplicat a través de reproducció

■ **Comunicat de premsa** ■

vegetativa i obtingut petits arbres. Aquesta via obre expectatives optimistes per a poder recuperar amb èxit la vegetació arbòria en galeria a les zones més seques del riu i llocs deltaics on ara no hi ha vegetació.

Els oms han estat cedits per la Direcció General de Desenvolupament Rural i Política Forestal del Ministeri d'Agricultura, Pesca, Alimentació i Medi Ambient, procedents del *Programa espanyol de conservació i millora dels oms ibèrics*.

Espècie d'arbre de transició

L'om (*Ulmus minor*) és una espècie típica del bosc de ribera mediterrani, la peça clau que ocupava generalment l'espai de transició entre el bosc més humit en galeria de les riberes i el bosc propi de la zona o conreu. Precisament és la zona amb carència de restauració, la zona més complexa de restaurar i les zones que històricament han patit més antropització (curs baix dels riu i delta). Aquests espais, pel clima i menor disposició temporal d'aigua durant l'estiatge, són zones on l'om té una major tolerància envers d'altres espècies plantades que no sobreviuen o no obtenen els creixements esperats.

D'ençà que a l'any 1932 es van començar a detectar els primers oms afectats per la grafiosi, malaltia fúngica tramesa per uns coleòpters de la família dels escolítids, ràpidament la població d'oms adults es va reduir fins a quedar-ne pocs que resultaven resistents en major o menor grau.

Els símptomes d'aquesta malaltia es poden observar a simple vista. L'arbre presenta en general un aspecte groguenc, amb les fulles de color terrós i corbades, i amb les branques de la capçada seques. L'arbre aleshores ja no creix i generalment acaba sucumbint.

La producció d'aquests oms resistents és ara per ara reduïda, i alhora prohibida la seva reproducció vegetativa per tercers, per aquest motiu les plantacions s'han agrupat en indrets que presentaven una major garantia a fi que constitueixen grups de bancs genètics que es podran pol·linitzar entre ells amb la intenció de millorar les característiques genètiques de les llavors dispersades per les rodalies i alhora constituir un banc custodiat de reservori d'aquest valuós material genètic en cas que en un futur sigui permesa la seva reproducció vegetativa.

L'om és una espècie amb categoria d'amenaçada a la UICN, que aporta els fruit abans que la sortida de les fulles, fet que és d'especial interès estratègic per a la fauna. Abans de la seva malaltia, la seva fusta era abundant, fàcil de treballar, i molt resistent a estellar-se i a la putrefacció si es manté humida, per

■ **Comunicat de premsa** ■

la qual cosa s'emprava en construccions navals, i antigament era la preferida per fer conduccions d'aigua.

18 d'abril de 2017